

ยินดีต้อนรับสู่ ตำบลบางโขมด

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของตำบลบางโขมด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑.๑ ประวัติความเป็นมา

“บางโขมด” น่าจะเป็นคำที่พวกขอมเรียกที่ตั้งตำบลนี้ “บางโขมด” แยกออกเป็น ๒ พยางค์ คือ “บาง” หมายถึงที่ลุ่มน้ำขังตลอดปี “โขมด” เป็นภาษามอญ และเขมร แปลว่า สีดำ , ภูตผี ปีศาจที่ดุร้าย เมื่อรวมความเข้าด้วยกันหมายถึง ที่ราบลุ่มสีดำ และข้อความในหนังสือดังกล่าวตอนหนึ่งอ้างไว้ว่า แล้วมาที่บางโขมดทางขึ้นพระพุทธรบาท ซึ่งน่าจะเป็นบริเวณคูเมืองเก่าในปัจจุบัน เพราะบริเวณนี้เคยมีคนไปขุดค้นได้วัตถุโบราณหลายชิ้น อาทิ รูปนายทวารบาล , รูปพระโพธิสัตว์ ซึ่งทำด้วยศิลาแลง ซึ่งวัตถุที่สร้างด้วยศิลาแลงจะมีเฉพาะสมัยของเท่านั้น

เทศบาลตำบล มีชื่อย่อเป็นทางการว่า ทต. “ หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีพื้นที่เท่ากับตำบลแต่ละตำบล จัดตั้งมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีจำนวนราษฎรไม่น้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล เขต เทศบาลตำบล แทนรัฐบาลกลาง มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีงบประมาณ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของ เทศบาลตำบล เอง ซึ่งเทศบาล ตำบลบางโขมด ได้ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ที่ทำการเดิมของเทศบาลตำบลบางโขมด ได้ใช้สถานที่ของบริเวณวัดสุนทรเทพนุณี เป็นที่ทำการชั่วคราว ซึ่งปัจจุบัน เทศบาลตำบลบางโขมด ได้มีที่ทำการแล้ว ตั้งอยู่ที่ ๑๒๓ หมู่ ๗ ตำบลบางโขมด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี โดยที่ทำการปัจจุบันเป็นที่ตั้งของเทศบาลเอง

๑.๒ ลักษณะที่ตั้ง/อาณาเขตและเขตการปกครองที่ตั้ง

ตำบลบางโขมดอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอบ้านหมอไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ระยะทางประมาณ ๒.๘ กิโลเมตร ทิศใต้ ติดต่อกับ จ.พระนครศรีอยุธยา ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลบ้านครัว อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านหมอ อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี และอยู่ทางทิศใต้ของจังหวัดสระบุรี

ภูมิประเทศ

สภาพทางกายภาพเป็นที่ราบลุ่มและมีคลองชลประทานไหลผ่าน พื้นที่ อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีแหล่งน้ำเพียงพอเหมาะแก่การทำนา ซึ่งอาจมีปัญหาขาดน้ำบ้างในช่วงฤดูแล้งที่ชลประทานหยุดการจ่ายน้ำในช่วงของฤดูทำนาข้าว การคมนาคมสะดวก ราษฎรทุกครัวเรือนมีน้ำสะอาดอุปโภคและบริโภคตลอดปี โดยส่วนใหญ่ใช้น้ำประปาในหมู่บ้านและการประปาส่วนภูมิภาค

การเดินทาง

เส้นทางเข้าสู่หมู่บ้าน ตำบล โดยทางรถยนต์ ๒ ทาง เป็นถนนลาดยาง และถนนคอนกรีต

สถานที่

๑. วัดธรรมเสนา
๒. วัดสารภี
๓. วัดสุนทรเทพมุนี (สะพานช้าง)
๔. ศูนย์พัฒนาอาชีพ ๑ แห่ง
๕. โรงเรียน ๓ แห่ง
๖. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ๑ แห่ง
๗. เทศบาลตำบล ๑ แห่ง

๑.๓ สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม

สภาพเศรษฐกิจ

อาชีพ

อาชีพของประชาชนในเขตเทศบาลแยกได้ดังนี้

- เกษตรกรรม
- ค้าขาย
- รับจ้าง
- รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ

หน่วยธุรกิจในเขตเทศบาล

- โรงงานอุตสาหกรรม	๓	แห่ง
- ปิมน้ำมันและก๊าซ	๖	แห่ง
- โรงแรม/โรงแรมมาตรฐาน	๕	แห่ง
- โรงสี	๒	แห่ง

สภาพสังคม

การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	๑	แห่ง	คือ	(๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางโหนด
- โรงเรียนประถมศึกษา	๒	แห่ง	คือ	(๑) โรงเรียนวัดสุนทรเทพมุนี
(๒) โรงเรียนวัดสารภี
- โรงเรียนอาชีวศึกษา	-	แห่ง		
- โรงเรียน/สถาบันชั้นสูง	-	แห่ง		
- บอร์ดประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน	๑๑	แห่ง		

สถาบันและองค์กรของศาสนา

- วัด/สำนักสงฆ์	๓	แห่ง	คือ	(๑) วัดสุนทรเทพมุนี
(๒) วัดสารภี
(๓) วัดธรรมเสนา
- มัสยิด	๑	แห่ง		
- ศาลเจ้า	-	แห่ง		
- โบสถ์	-	แห่ง		

การสาธารณสุข

- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบางโหนด	๑	แห่ง
- สถานพยาบาล	-	แห่ง
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	๒	แห่ง

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- ศูนย์ อปพร.	๑	แห่ง
- สถานีตำรวจ	๒	แห่ง
- สถานีดับเพลิง	๑	แห่ง

๒. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคม

- ถนนลาดยาง

การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข	-	แห่ง
- หอกระจายข่าว	๓๖	แห่ง

การไฟฟ้า

- มีไฟฟ้าใช้หมู่บ้าน ประชากรที่ใช้ไฟฟ้า	๒,๐๐๕	ครัวเรือน

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- คลอง/ลำน้ำ	๑	แห่ง (ลำน้ำชัยนาท – ป่าสัก)

บทที่ ๒ การวิเคราะห์ทุนและศักยภาพระดับตำบล

๑.ทุนและศักยภาพของตำบลบางโขมด

๑.๑ ทุนและศักยภาพด้านสังคม

ระดับบุคคล			
ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	งานและกิจกรรม
๑	นางสาวจรินทร์ ปัญญาภาวิน	-รองนายกเทศมนตรีตำบลบางโขมด	-การบริหารจัดการหมู่บ้าน
		-ประธานกองทุนหมู่บ้าน	-การบูรณาการแผนชุมชน
		-รองประธานศูนย์ อปพร. บางโขมด	-มีความสามารถในการบริหารจัดการกลุ่ม
		-สมาชิกอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน จังหวัดสระบุรี	-มีความรู้ด้านสวัสดิการชุมชน
		-สมาชิกเหล่ากาชาด จังหวัดสระบุรี	-มีความรู้ด้านการบริหารกองทุน
๒	นายอำนวย อยู่เจริญ	-สมาชิกสภาเทศบาลเขต ๒	-ด้านพิธีกรรมทางศาสนา
๓	นางปราณี ยังแหมม	-สมาชิกสภาเทศบาลเขต ๒	-มีความสามารถด้านกะหรีปัก
๔	นายรุจิสรรค์ สิงห์เถื่อน	-รองประธานสภาเทศบาลตำบลบางโขมด	-มีความสามารถทางด้านยาแผนโบราณ
๕	นางสาวสังวาลย์ ภาคมนตรี	-ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๙	-มีความรู้ด้านการบริหารกองทุน
		-ประธาน อสม. ตำบลบางโขมด	-มีความสามารถด้านการละเล่นบาสโลบ
	นายทองสุข อ่อนละมัย	-ปราชญ์ชุมชน	-หมอดินประจำตำบลบางโขมด
		-ประธานกลุ่มพ่อหลวง	-มีความรู้ด้านสวัสดิการชุมชน
			-ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสมุนไพร
๖	นางเมศิณี โพธิ์ทอง	-ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕	-ประธานกองทุนหมู่บ้าน
			-ประธานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
๗	นางสมนึก เจริญสุข	-ปราชญ์ชาวบ้าน	-มีความสามารถด้านการทำวันมะพร้าว
๘	นางสาคร พงษ์ษา	-ปราชญ์ชาวบ้าน	-มีความสามารถด้านขนมไทย
๙	นางเข็มทอง จินานุรักษ์	-ปราชญ์ชาวบ้าน	-มีความสามารถด้านการละเล่นบาสโลบ
๑๐	นายไกรฤกษ์ บุญนะ	-ปราชญ์ชาวบ้าน	-พิธีกรรมทางศาสนา
			-เป็นผู้มีจิตอาสา

วัดสารภี

ที่ตั้ง : หมู่ที่ ๑๐ ต.บางโหนด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี

ชื่อสถานที่ : วิหารศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อเทียนชัย

ข้อมูล : หลวงพ่อเทียนชัย เป็นพระพุทธรูปที่มีความศักดิ์สิทธิ์มากในลำดับต้นๆ ของจังหวัดสระบุรี การบนบานศาลกล่าวจะได้ผล ในอดีตนั้น จะมีพระอุโบสถสร้างอยู่คู่กันมีทางเดินระหว่างกลาง ระหว่างพระอุโบสถและพระวิหาร มีวัยลุ่มร่นคึกคะนองได้นำปิ่นไปยิงนกที่จับอยู่บนหลังคาวิหาร ปรากฏว่าปิ่นไม่ลั่น แม้ทำหลายครั้งก็ไม่ได้ผล ตลอดจนมีการจุดประทัดไล่ให้พุ่งขึ้นสู่ท้องฟ้า ถ้าไปจุดในบริเวณดังกล่าวตะไลก็จะไม่ขึ้นเป็นที่อัศจรรย์ยิ่งนักโดยเฉพาะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่พระวิหารนั้นไม่ชอบผู้ที่ดื่มเหล้า หากเมามายเข้าไปมักจะเจอผีทุกราย

วัดธรรมเสนา

ที่ตั้ง : หมู่ที่ ๒ ต.บางโหนด อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี

อยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๑.๑ กม. ใช้เวลาเดินทางตัวอำเภอประมาณ ๒ นาที

อยู่ห่างจากกรุงเทพประมาณ ๑๒๔ กม. ใช้เวลาเดินทางจากกรุงเทพประมาณ ๑ ชั่วโมง ๓๒ นาที

อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ ๒๗.๘ กม. ใช้เวลาเดินทางตัวจังหวัดประมาณ ๓๖ นาที

วัดสุนทรเทพมุนี(สะพานช้าง)

ที่ตั้ง : หมู่ที่ ๑ ต.บางโฉמד อ.บ้านหมอ จ.สระบุรี

วัดสุนทรเทพมุนี เป็นวัดราษฎร์ สังกัดคณะสงฆ์ฝ่ายมหานิกาย

เทศกาล/งานประจำปี

งานผักหวานป่า พุงนาเผือกหอม

จัดขึ้นช่วง : เดือนมีนาคม

สถานที่ : ลานอเนกประสงค์หน้าวัดปัญจาภิรมณ์

ภายในงานได้จัดกิจกรรมต่างๆที่เป็นประโยชน์แก่พี่น้องประชาชน เช่น การจัดนิทรรศการด้านเศรษฐกิจพอเพียง การจัดออกร้านผลิตภัณฑ์ชุมชน ออกร้านของดีของดีบ้านหมอ การสาธิตประกอบอาหารคาว-หวาน จากผักหวานป่าและเผือกหอม ได้แก่ ข้าวเกรียบผักหวานป่า ยำผักหวานป่า ทอดมันผักหวานป่า ทองม้วน ผักหวานป่า เผือกหอมกวน เผือกหอมทอดกรอบ เผือกหอมฉาบ เม็ดขนุนเผือกหอม เป็นต้น

ผักหวานป่าเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติขึ้นอยู่เกือบทุกภาคของประเทศไทย ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่นของเกษตรกรในอำเภอบ้านหมอได้มีการค้นคว้าทดลองการขยายพันธุ์ผักหวานป่าจนประสบผลสำเร็จสามารถขยายพื้นที่ปลูกในตำบลสร้างโคก ตำบลหนองบัว ตำบลบางโฉמד และตำบลตลาดน้อยปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกรวม ๑,๐๐๐ ไร่เศษ ผักหวานป่าเป็นผักไร้สารพิษเป็นที่นิยมของผู้บริโภคเมื่อนำไปประกอบอาหารมีรสชาติอร่อย หวานมัน มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอบ้านหมอ โดยการขยายยอดอ่อนเฉลี่ย กิโลกรัมละ ๘๐-๑๒๐ บาทแล้วแต่ฤดูกาล ยังจำหน่ายเป็นต้นพันธุ์ซึ่งทำรายได้ให้กับเกษตรกรปีหนึ่งประมาณ

๑๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้อำเภอบ้านหมอยังเป็นแหล่งปลูกเผือกหอม ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยมีพื้นที่ปลูกประมาณ ๖๐๐๐ ไร่เศษ ในพื้นที่ของตำบลโคกบ้านใหญ่ ตำบลหรรเทพ ตำบลตลาดน้อย ตำบลบางโขมด ตำบลไผ่ขวาง เผือกหอม จะมีรสชาติที่โดดเด่น มีความหอมเป็นเอกลักษณ์เนื้อชุยร่วน และเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับเกษตรกร ปีหนึ่งไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ ล้านบาท การจัดงานในครั้งนี้เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจให้กับประชาชนในชุมชนเพื่อรณรงค์ให้คนไทยหันมานิยมบริโภคผักพื้นบ้านที่ปลอดภัยอีกด้วย

งานนมัสการรอยพระพุทธรบาท (Phra Phutthabat Homage-paying Festival)

จัดขึ้นช่วง : เดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม

สถานที่ : วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธรบาท

กำหนดให้มีการจัดงานนมัสการปีละ ๒ ครั้ง ตั้งแต่วันขึ้น ๑ ค่ำ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๓ รวม ๑๕ วัน และในวันขึ้น ๘ ค่ำ ถึง ๑๕ ค่ำ เดือน ๔ รวม ๘ วัน มีการประกอบพิธีทางศาสนาโดยการทำบุญ ตักบาตร ฟังเทศน์ พร้อมนมัสการรอยพระพุทธรบาท และทำบุญขอรับเตียบ ซึ่งเตียบ ในที่นี้เหมือนเป็นการขอรับหนังสือเดินทางสู่สวรรค์ที่มีตราวัดพระพุทธรบาทประทับ

ประเพณีแห่พระเขี้ยวแก้ว (Hae Phra Khiao Kaeo)

จัดขึ้นช่วง : เดือนมีนาคม

สถานที่ : วัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธรบาท

ชาวพุทธเชื่อกันว่า "พระเขี้ยวแก้ว" เป็นพระทนต์ (ฟัน) ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในช่วงวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๔ ของทุกปี จะมีการจัดงานของชาวอำเภอพระพุทธรบาท โดยอัญเชิญพระเขี้ยวแก้วจากพิพิธภัณฑวัดพระพุทธรบาทราชวรมหาวิหารออกแห่ฉลอง ไปรอบเมืองพระพุทธรบาท โดยมีความเชื่อว่า หากมีการแห่ พระเขี้ยวแก้วแล้วจะสามารถบันดาลให้ประชาชนชาวพระพุทธรบาทได้รับความร่มเย็น เป็นสุข ทำมาค้าขายดีกันทั่วหน้า และเป็นการจัดงานประจำปีของอำเภอพระพุทธรบาท

ประเพณีเจ้าพ่อเขาคอก หรือ งานแห่เจ้าพ่อเขาคอก (Chao Phor Khao Tok Festival)

จัดขึ้นช่วง : เดือนมีนาคม

สถานที่ : วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท

จัดเป็นงานประเพณีประจำปี โดยในงานนี้จะมีการแสดงอภินิหารต่าง ๆ ของเจ้าพ่อเขาคอก ควบคู่กันไปกับการกระทำพิธีลุยไฟ แห่สิ่งโตล่อโก๊ะ และการแสดงงิ้ว ส่วนมากชาวจีนที่เป็นลูกศิษย์อยู่ทั่วประเทศจะเดินทางมาร่วมงาน เริ่มตั้งแต่วันที่ขึ้น ๑ ค่ำ เดือน ๔ ติดต่อกันไป ๔ วัน

ประเพณีตักบาตรดอกไม้ (Tak Bat Dok Mai)

จัดขึ้นช่วง : เดือนกรกฎาคม

สถานที่ : วัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร อำเภอพระพุทธบาท

เป็นประเพณีที่สำคัญของอำเภอพระพุทธบาท โดยถือเอาวันเข้าพรรษา ในวันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ของทุกปี กำหนดให้ม้งานตักบาตรดอกไม้ ประชาชนต่างพากันไปทำบุญตักบาตรเนื่องในวันเข้าพรรษาที่วัด พร้อมกับถวายเทียนพรรษาแก่วัดพระพุทธบาท ซึ่งตามประเพณีชาวพุทธทั้งหลายเมื่อเสร็จจากการทำบุญตักบาตรในตอนเช้าแล้วในช่วงบ่ายของวันเข้าพรรษาจะมีการตักบาตรดอกไม้ที่ บริเวณวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร ตำบลขุนโขลน อำเภอพระพุทธบาท ประชาชนจะพากันไปเก็บดอกไม้ชนิดหนึ่ง มีลักษณะคล้ายต้นกระชายหรือต้นขมิ้น มีดอกสีเหลือง หรือดอกสีขาว เรียกว่า "ดอกเข้าพรรษา" ซึ่งดอกไม้ชนิดนี้ชอบขึ้นตามไหล่เขา

มีเฉพาะในช่วงเข้าพรรษา ที่จังหวัดสระบุรีเพียงจังหวัดเดียวเท่านั้น และในขณะที่พระภิกษุเดินขึ้นบันไดเพื่อที่จะนำดอกเข้าพรรษาไปนมัสการรอยพระพุทธรูปที่นั่นชาวบ้านก็จะนำขันน้ำ หรือภาชนะใส่น้ำลอยด้วยดอกพิกุล นั้งร่อยอยู่ตามขั้นบันไดเพื่อคอยที่จะล้างเท้าให้แก่พระภิกษุ ด้วยความเชื่อที่ว่าจะเป็นการชำระบาปที่ได้กระทำมาทั้งหมดสิ้นไป

๘ ของดี ตำบลบางโหนด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

ขนมกะหรี่ปั๊ฟ

สถานที่จัดจำหน่าย

กลุ่มอาชีพสตรีบ้านสารภี

เลขที่ ๒๘/๒ บ้านสะพานใหม่ หมู่ ๕ ตำบลบางโหนด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ๑๘๑๓๐

ติดต่อ : นางปราณี ยังแถม โทร : ๐-๓๖๒๐-๑๓๒๙

ตะกร้าถักจากเชือกกรม

กลุ่มสตรี หมู่ ๓, ๔, ๕

